

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 18.11.2020
COM(2020) 694 final

2016/0365 (COD)

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ**

**σύμφωνα με το άρθρο 294 παράγραφος 6 της Συνθήκης για τη λειτουργία της
Ευρωπαϊκής Ένωσης**

σχετικά με τη

**θέση του Συμβουλίου για την έκδοση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και
του Συμβουλίου σχετικά με πλαίσιο για την ανάκαμψη και την εξυγίανση κεντρικών
αντισυμβαλλομένων, και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1095/2010,
(ΕΕ) αριθ. 648/2012, και (ΕΕ) 2015/2365.**

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ**

**σύμφωνα με το άρθρο 294 παράγραφος 6 της Συνθήκης για τη λειτουργία της
Ευρωπαϊκής Ένωσης**

σχετικά με τη

**θέση του Συμβουλίου για την έκδοση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και
του Συμβουλίου σχετικά με πλαίσιο για την ανάκαμψη και την εξυγίανση κεντρικών
αντισυμβαλλομένων, και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1095/2010,
(ΕΕ) αριθ. 648/2012, και (ΕΕ) 2015/2365.**

1. ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Ημερομηνία διαβίβασης της πρότασης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο [έγγραφο COM(2016)0856 final – 2016/0365 COD]:	28 Νοεμβρίου 2016
Ημερομηνία γνωμοδότησης της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής:	29 Μαρτίου 2017
Ημερομηνία γνωμοδότησης της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας:	20 Σεπτεμβρίου 2017
Ημερομηνία καθορισμού της θέσης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σε πρώτη ανάγνωση:	27 Μαρτίου 2019
Ημερομηνία διαβίβασης της τροποποιημένης πρότασης:	Άνευ αντικειμένου.
Ημερομηνία καθορισμού της θέσης του Συμβουλίου:	17 Νοεμβρίου 2020

2. ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Ο κεντρικός αντισυμβαλλόμενος (CCP) είναι μια υποδομή των χρηματοπιστωτικών αγορών που ενεργεί ως αντισυμβαλλόμενος έναντι και των δύο πλευρών μιας συναλλαγής σε σχέση με χρηματοπιστωτικό μέσο. Οι κεντρικοί αντισυμβαλλόμενοι εκκαθαρίζουν ένα φάσμα χρηματοπιστωτικών μέσων. Είναι απαραίτητοι για το χρηματοπιστωτικό σύστημα, διότι διαχειρίζονται σημαντικά ποσά κινδύνου αντισυμβαλλομένου. Με τον τρόπο αυτόν, δημιουργούν δεσμούς ανάμεσα σε πολλές τράπεζες, άλλους χρηματοοικονομικούς αντισυμβαλλομένους και εταιρείες (συμμετέχοντες στην εκκαθάριση¹).

¹ Με τον όρο «συμμετέχοντες στην εκκαθάριση» νοούνται τα «εκκαθαριστικά μέλη» και οι «πελάτες». Στον κανονισμό για τις υποδομές των ευρωπαϊκών αγορών (EMIR), ως «εκκαθαριστικό μέλος» νοείται η επιχείρηση η οποία συμμετέχει σε κεντρικό αντισυμβαλλόμενο και ευθύνεται για την εκπλήρωση των οικονομικών υποχρεώσεων που απορρέουν από τη συμμετοχή αυτή, και ως «πελάτης» νοείται επιχείρηση με συμβατική σχέση με εκκαθαριστικό μέλος κεντρικού αντισυμβαλλομένου, η οποία δίνει τη δυνατότητα στην εν λόγω επιχείρηση να εκκαθαρίζει τις συναλλαγές της με τον σχετικό κεντρικό αντισυμβαλλόμενο.

Ο αριθμός των συναλλαγών που επεξεργάζονται οι κεντρικοί αντισυμβαλλόμενοι έχει αυξηθεί μετά τη δέσμευση της G20 του 2009 για την εκκαθάριση τυποποιημένων εξωχρηματιστηριακών παραγώγων μέσω κεντρικών αντισυμβαλλομένων.

Η πτώχευση κεντρικού αντισυμβαλλομένου είναι πολύ απίθανη, αλλά θα είχε σημαντικό αντίκτυπο στη χρηματοπιστωτική σταθερότητα. Για την αντιμετώπιση των δυνητικών κινδύνων σε περίπτωση πτώχευσης κεντρικού αντισυμβαλλομένου, η Επιτροπή εξέδωσε στις 28 Νοεμβρίου 2016 νομοθετική πρόταση για την ανάκαμψη και την εξυγίανση κεντρικών αντισυμβαλλομένων². Η πρόταση στηρίζεται στον κανονισμό για τις υποδομές των ευρωπαϊκών αγορών³ (EMIR) και βασίζεται στο εννοιολογικό πλαίσιο της οδηγίας για την ανάκαμψη και την εξυγίανση των τραπεζών (BRRD)⁴. Θα μεταφέρει στο δίκαιο της ΕΕ τα διεθνή πρότυπα που καθορίζονται από τα βασικά χαρακτηριστικά⁵ και τις κατευθυντήριες γραμμές⁶ του Συμβουλίου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας για τα οποία δεσμεύτηκε η ΕΕ στο πλαίσιο της G20.

Στόχος της πρότασης είναι να διασφαλιστεί ότι τόσο οι κεντρικοί αντισυμβαλλόμενοι όσο και οι εθνικές αρχές στην ΕΕ είναι προετοιμασμένοι/-ες και διαθέτουν τα εργαλεία για να δράσουν αποφασιστικά σε ένα σενάριο κρίσης. Ο προτεινόμενος κανονισμός βασίζεται σε τρεις πυλώνες: ετοιμότητα (σχέδια ανάκαμψης και εξυγίανσης, εξουσίες για τη βελτίωση της δυνατότητας εξυγίανσης), εξουσίες έγκαιρης παρέμβασης, καθώς και εναρμονισμένη εργαλειοθήκη εξυγίανσης για τις εθνικές αρχές εξυγίανσης. Οι νέοι κανόνες θα διασφαλίσουν τη διατήρηση των κρίσιμων λειτουργιών των κεντρικών αντισυμβαλλομένων, διαφυλάσσοντας παράλληλα τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα και συμβάλλοντας στην αποφυγή της επιβάρυνσης των φορολογουμένων με το κόστος της εξυγίανσης των προβληματικών κεντρικών αντισυμβαλλομένων.

3. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Η θέση του Συμβουλίου αντικατοπτρίζει την πολιτική συμφωνία που επετεύχθη μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου στις 23 Ιουνίου 2020. Η Επιτροπή υποστηρίζει την εν λόγω συμφωνία.

Η πολιτική συμφωνία εισήγαγε διάφορες αλλαγές που αποκλίνουν από την αρχική πρόταση της Επιτροπής, συμπεριλαμβανομένων των ακόλουθων σημείων:

A. Διακυβέρνηση

² Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με πλαίσιο για την ανάκαμψη και την εξυγίανση κεντρικών αντισυμβαλλομένων, και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1095/2010, (ΕΕ) αριθ. 648/2012, και (ΕΕ) 2015/2365.

³ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 648/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Ιουλίου 2012, για τα εξωχρηματιστηριακά παράγωγα, τους κεντρικούς αντισυμβαλλομένους και τα αρχεία καταγραφής συναλλαγών.

⁴ Οδηγία 2014/59/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014, για τη θέσπιση πλαισίου για την ανάκαμψη και την εξυγίανση πιστωτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων επενδύσεων και για την τροποποίηση της οδηγίας 82/891/ΕΟΚ του Συμβουλίου, και των οδηγιών 2001/24/ΕΚ, 2002/47/ΕΚ, 2004/25/ΕΚ, 2005/56/ΕΚ, 2007/36/ΕΚ, 2011/35/ΕΕ, 2012/30/ΕΕ και 2013/36/ΕΕ, καθώς και των κανονισμών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ) αριθ. 1093/2010 και (ΕΕ) αριθ. 648/2012.

⁵ Key Attributes of Effective Resolution Regimes for Financial Institutions (Βασικά χαρακτηριστικά των αποτελεσματικών καθεστώτων εξυγίανσης για τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα), 15 Οκτωβρίου 2014. https://www.fsb.org/wp-content/uploads/r_141015.pdf

⁶ Guidance on Central counterparty Resolution and Resolution Planning (Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την εξυγίανση και τον σχεδιασμό εξυγίανσης κεντρικού αντισυμβαλλομένου), 5 Ιουλίου 2017. <https://www.fsb.org/wp-content/uploads/P050717-1.pdf>

i. *Μέλη του σώματος εξυγίανσης*

Στην πολιτική συμφωνία επιβεβαιώνεται η σύνθεση του σώματος εξυγίανσης με βάση την επέκταση της σύνθεσης του υφιστάμενου σώματος εποπτείας, αλλά λαμβάνονται υπόψη οι τροποποιήσεις που ενσωματώθηκαν μέσω της επανεξέτασης του κανονισμού EMIR τον Οκτώβριο του 2019⁷.

Ως εκ τούτου, στο σώμα εξυγίανσης περιλαμβάνονται, ως μέλη με δικαίωμα ψήφου, όχι μόνο τα μέλη του σώματος εποπτείας του αναθεωρημένου κανονισμού EMIR, οι αρχές εξυγίανσης του κεντρικού αντισυμβαλλομένου και τυχόν διαλειτουργικών κεντρικών αντισυμβαλλομένων και οι αρχές εξυγίανσης των εκκαθαριστικών μελών του κεντρικού αντισυμβαλλομένου από τα τρία κράτη μέλη που έχουν τις μεγαλύτερες εισφορές στο κεφάλαιο εκκαθάρισής του, αλλά επίσης, ως παρατηρητές:

- οι αρμόδιες αρχές και οι αρχές εξυγίανσης άλλων εκκαθαριστικών μελών,
- οι αρμόδιες αρχές ή οι αρχές εξυγίανσης πελατών από οποιοδήποτε κράτος μέλος που δεν εκπροσωπείται ήδη από μέλος του σώματος,
- άλλες εκδοτικές κεντρικές τράπεζες, και
- η αρμόδια αρχή της μητρικής επιχείρησης, κατά περίπτωση.

Στις τρεις πρώτες περιπτώσεις, το αίτημα συμμετοχής στο σώμα εξυγίανσης θα πρέπει να δικαιολογείται από τις συστημικές επιπτώσεις της πτώχευσης του κεντρικού αντισυμβαλλομένου στα αντίστοιχα κράτη μέλη και στα οικεία νομίσματα έκδοσης.

Στόχος αυτής της διευρυμένης σύνθεσης είναι να προαχθεί η συνεργασία και η ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των αρχών, καθώς και να διασφαλιστεί ότι στον σχεδιασμό της εξυγίανσης λαμβάνονται υπόψη τα συμφέροντα μεγαλύτερου αριθμού ενδεχομένως θιγόμενων ενδιαφερόμενων μερών.

ii. *Εκ των προτέρων πληροφόρηση*

Η πολιτική συμφωνία προβλέπει ότι οι αρχές εξυγίανσης κοινοποιούν εκ των προτέρων στο σώμα εξυγίανσης τις δράσεις εξυγίανσης στις οποίες προτίθενται να προβούν και κατά πόσον η δράση εξυγίανσης αποκλίνει από το σχέδιο εξυγίανσης. Η εκ των υστέρων κοινοποίηση ολοκληρώνει το πλαίσιο για τη γνωστοποίηση των λόγων τυχόν απόκλισης στο σώμα εξυγίανσης το συντομότερο δυνατόν μετά την ανάληψη της δράσης εξυγίανσης.

Η εν λόγω διαδικασία κοινοποίησης έχει ως στόχο να αποτελέσει κεντρικό στοιχείο διαφάνειας για το πλαίσιο λήψης αποφάσεων, παρέχοντας στις αρχές των οικείων κρατών μελών τη δυνατότητα να αξιολογούν και να προβλέπουν τα αποτελέσματα της εξυγίανσης ενός κεντρικού αντισυμβαλλομένου.

iii. *Δεσμευτική διαμεσολάβηση της ESMA για τα σχέδια ανάκαμψης, τα σχέδια εξυγίανσης και τα μέτρα για τη δυνατότητα εξυγίανσης*

⁷ Κανονισμός (ΕΕ) 2019/2099 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2019, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 όσον αφορά τις διαδικασίες αδειοδότησης κεντρικών αντισυμβαλλομένων και τις συμμετέχουσες αρχές καθώς και τις απαιτήσεις αναγνώρισης κεντρικών αντισυμβαλλομένων τρίτων χωρών.

Όπως προτείνεται, οι περισσότερες αποφάσεις των εθνικών αρμόδιων αρχών και των αρχών εξυγίανσης σε σχέση με τα προπαρασκευαστικά στάδια υπόκεινται σε κοινή απόφαση των μελών των σωμάτων εποπτείας και εξυγίανσης που διαθέτουν δικαίωμα ψήφου. Η εν λόγω κοινή απόφαση θα πρέπει να λαμβάνεται εντός περιόδου τεσσάρων μηνών. Ελλείψει τέτοιας κοινής απόφασης, οι αντίστοιχες αρχές της χώρας του κεντρικού αντισυμβαλλομένου θα μπορούσαν να αποφασίσουν μόνες τους, εκτός εάν ζητηθεί η δεσμευτική διαμεσολάβηση της Ευρωπαϊκής Αρχής Κινητών Αξιών και Αγορών (ESMA).

Η πολιτική συμφωνία θέτει την απλή πλειοψηφία του σώματος εποπτείας ή εξυγίανσης ως κατώτατο όριο για να ζητηθεί η δεσμευτική διαμεσολάβηση της ESMA για ζητήματα που σχετίζονται με τον σχεδιασμό ανάκαμψης και εξυγίανσης.

Κρίνεται ότι με τον τρόπο αυτόν επιτυγχάνεται ισορροπία μεταξύ, αφενός, της δυνατότητας κάθε μέλους του σώματος να υποβάλει τέτοιο αίτημα στην ESMA, για παράδειγμα σύμφωνα με τον μηχανισμό της οδηγίας BRRD και, αφετέρου, της απαίτησης για πλειοψηφία δύο τρίτων των μελών του σώματος που διαθέτουν δικαίωμα ψήφου, όπως στην περίπτωση του κανονισμού EMIR. Θα πρέπει να παρέχεται στα αντίστοιχα σώματα η δυνατότητα να εργάζονται αποτελεσματικά, με στόχο να λαμβάνουν αποφάσεις που αντικατοπτρίζουν το συμφέρον των μελών τους κατά το στάδιο της προετοιμασίας, και παράλληλα να επωφελούνται από τον μηχανισμό διαμεσολάβησης στις δυσκολότερες περιπτώσεις.

iv. Εντολές της ESMA

Η πολιτική συμφωνία απαιτεί από την ESMA να καταρτίσει ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα προκειμένου να προσδιορίσει:

- το περιεχόμενο των γραπτών ρυθμίσεων και διαδικασιών για τη λειτουργία των σωμάτων εξυγίανσης,
- τη μεθοδολογία για τον υπολογισμό και τη διατήρηση του ποσού των πρόσθετων προχρηματοδοτημένων ειδικών ιδίων πόρων που πρέπει να χρησιμοποιεί ο κεντρικός αντισυμβαλλόμενος κατά την ανάκαμψη, καθώς και τις διαδικασίες, σε περίπτωση που οι εν λόγω ίδιοι πόροι δεν είναι διαθέσιμοι, με τις οποίες ο κεντρικός αντισυμβαλλόμενος μπορεί να απαιτεί τις εισφορές των μη υπερήμερων εκκαθαριστικών μελών και στη συνέχεια να επιστρέφει τα σχετικά ποσά στα εν λόγω εκκαθαριστικά μέλη,
- τη μεθοδολογία αξιολόγησης των σχεδίων ανάκαμψης,
- το περιεχόμενο των σχεδίων εξυγίανσης,
- τη σειρά κατανομής, τη μέγιστη περίοδο και το μέγιστο μερίδιο επί των ετήσιων κερδών του κεντρικού αντισυμβαλλομένου στο πλαίσιο του μηχανισμού αποζημίωσης κατά την ανάκαμψη,
- τα στοιχεία που σχετίζονται με τη διεξαγωγή των αποτιμήσεων,
- τη μεθοδολογία για τον υπολογισμό του αποθέματος ασφαλείας για πρόσθετες ζημιές που θα συμπεριληφθούν στις προσωρινές αποτιμήσεις,
- τα ελάχιστα στοιχεία που θα πρέπει να περιλαμβάνονται στην αναδιοργάνωση επιχείρησης, τα κριτήρια που πρέπει να πληροί ένα σχέδιο αναδιοργάνωσης επιχείρησης,

- τη μεθοδολογία της τελικής αποτίμησης σύμφωνα με την αρχή της μη επιδείνωσης της θέσης των πιστωτών,
- τις προϋποθέσεις για τη μετακύλιση της αποζημίωσης από τα εκκαθαριστικά μέλη στους πελάτες τους σύμφωνα με την αρχή της συμβατικής συμμετρίας.

Απαιτεί επίσης από την ESMA να καταρτίσει κατευθυντήριες γραμμές προκειμένου να καθορίσει ή να προωθήσει:

- τον ελάχιστο κατάλογο ποιοτικών και ποσοτικών δεικτών για την ενεργοποίηση των μέτρων ανάκαμψης,
- το φάσμα των σεναρίων που πρέπει να εξεταστούν για το σχέδιο ανάκαμψης,
- τη σύγκλιση των πρακτικών εξυγίανσης όσον αφορά την εκτίμηση της δυνατότητας εξυγίανσης,
- τη συνεπή εφαρμογή των μηχανισμών ενεργοποίησης για τη χρήση των μέτρων έγκαιρης παρέμβασης,
- τη σύγκλιση των πρακτικών εποπτείας και εξυγίανσης όσον αφορά την εφαρμογή των περιστάσεων υπό τις οποίες ένας κεντρικός αντισυμβαλλόμενος θεωρείται ότι τελεί υπό πτώχευση ή ενδέχεται να πτωχεύσει,
- τη μεθοδολογία που πρέπει να χρησιμοποιείται από την αρχή εξυγίανσης για τον προσδιορισμό της αποτίμησης των προς καταγγελία συμβάσεων,
- τους τύπους και το περιεχόμενο των διατάξεων που περιέχονται σε συμφωνίες συνεργασίας με τρίτες χώρες,
- τις περιστάσεις υπό τις οποίες η αρμόδια αρχή μπορεί να ζητήσει από τον κεντρικό αντισυμβαλλόμενο να απόσχει από ορισμένες πράξεις πληρωμής έπειτα από γεγονός μη σχετιζόμενο με αθέτηση υποχρέωσης.

B. Έγκαιρη παρέμβαση, σχέδια και εργαλεία ανάκαμψης

i. Πρόσθετος βαθμός συμμετοχής με ποσό ειδικών ιδίων πόρων (skin-in-the-game)

Με τον κανονισμό EMIR θεσπίστηκε ένα επίπεδο ιδίων πόρων του κεντρικού αντισυμβαλλομένου στους μηχανισμούς κατανομής ζημιών των κεντρικών αντισυμβαλλομένων, το οποίο πρέπει να χρησιμοποιείται ακριβώς πριν από τις εισφορές των μη υπερήμερων εκκαθαριστικών μελών στο κεφάλαιο εκκαθάρισης. Ο πρώτος αυτός βαθμός συμμετοχής με ποσό ειδικών ιδίων πόρων ορίζεται στο 25 % των κεφαλαιακών απαιτήσεων ενός κεντρικού αντισυμβαλλομένου και έχει ως στόχο να διασφαλίσει ότι οι ιδιοκτήτες και οι μέτοχοι ενός κεντρικού αντισυμβαλλομένου ασκούν κατάλληλη εποπτεία στις δραστηριότητές του και στις πρακτικές του όσον αφορά τη διαχείριση κινδύνων.

Με την πολιτική συμφωνία θεσπίζεται πρόσθετο επίπεδο ιδίων πόρων του κεντρικού αντισυμβαλλομένου, δηλαδή ένας δεύτερος βαθμός συμμετοχής με ποσό ειδικών ιδίων πόρων, το οποίο πρέπει να χρησιμοποιεί ο κεντρικός αντισυμβαλλόμενος πριν από την εφαρμογή οποιασδήποτε πρόσκλησης καταβολής μετρητών ή περικοπής περιθωρίων διαφορών αποτίμησης κατά την ανάκαμψη. Ο δεύτερος αυτός βαθμός συμμετοχής με ποσό ειδικών ιδίων πόρων ορίζεται μεταξύ του 10 %⁸ και του 25 % των κεφαλαιακών απαιτήσεων

⁸ Το κατώφλι κοινοποίησης, όπως ορίζεται στο άρθρο 1 παράγραφος 3 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 152/2013 της Επιτροπής, της 19ης Δεκεμβρίου 2012, για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά

του κεντρικού αντισυμβαλλομένου βάσει κινδύνου, όπως επιβάλλονται σύμφωνα με τον κανονισμό EMIR. Η μεθοδολογία για τον υπολογισμό του δεύτερου ποσού ειδικών ιδίων πόρων, καθώς και οι προϋποθέσεις για τη διατήρησή του, θα καθοριστούν σε κατ' εξουσιοδότηση πράξη της Επιτροπής βάσει ρυθμιστικού τεχνικού προτύπου που θα καταρτίσει η ESMA, λαμβάνοντας υπόψη:

- τη δομή και την εσωτερική οργάνωση των κεντρικών αντισυμβαλλομένων και τη φύση / το πεδίο / την πολυπλοκότητα των δραστηριοτήτων τους,
- τη δομή των κινήτρων των μετόχων, της διοίκησης, των εκκαθαριστικών μελών και των πελατών του κεντρικού αντισυμβαλλομένου,
- το κατά πόσον ενδείκνυται για τους κεντρικούς αντισυμβαλλομένους, ανάλογα με τα νομίσματα στα οποία εκφράζονται τα χρηματοπιστωτικά μέσα που εκκαθαρίζουν, τα νομίσματα που γίνονται δεκτά ως ασφάλεια και τον κίνδυνο που απορρέει από τις δραστηριότητές τους, να επωφεληθούν από μια ευρύτερη επενδυτική πολιτική,
- το διεθνές πλαίσιο και τις πρακτικές σε άλλες δικαιοδοσίες.

Μια ευρύτερη επενδυτική πολιτική, η οποία θα επιτραπεί σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που θα αναπτύξει η ESMA στο ρυθμιστικό τεχνικό πρότυπο, μπορεί να συνεπάγεται πρόσθετους κινδύνους ρευστότητας. Ως εκ τούτου, σε περίπτωση που τα στοιχεία ενεργητικού στα οποία έχει επενδυθεί το δεύτερο ποσό ειδικών ιδίων πόρων δεν είναι άμεσα διαθέσιμα για την απορρόφηση ζημιών, η πολιτική συμφωνία επιτρέπει στους κεντρικούς αντισυμβαλλομένους να προβούν στην κατανομή τους στα εκκαθαριστικά μέλη, όπως ορίζεται στα σχέδια ανάκαμψής τους, προκειμένου να διασφαλιστεί η συνέχεια των κρίσιμων υπηρεσιών εκκαθάρισης. Οι κεντρικοί αντισυμβαλλόμενοι θα πρέπει στη συνέχεια να αποζημιώσουν τα εκκαθαριστικά μέλη μέχρι το ύψος του δεύτερου ποσού ειδικών ιδίων πόρων.

ii. Περικοπή περιθωρίων διαφορών αποτίμησης και προσκλήσεις καταβολής μετρητών

Η πολιτική συμφωνία προβλέπει τη χρήση της περικοπής περιθωρίων διαφορών αποτίμησης, κατά περίπτωση, ανάλογα με τις δραστηριότητες του κεντρικού αντισυμβαλλομένου, καθώς και προσκλήσεων καταβολής μετρητών κατά την ανάκαμψη. Αυτό αντικατοπτρίζει την τρέχουσα πρακτική των περισσότερων κεντρικών αντισυμβαλλομένων και αποσκοπεί στη βελτίωση της προστασίας των φορολογουμένων. Παράλληλα, η πολιτική συμφωνία ενισχύει τη διαφάνεια των μέτρων ανάκαμψης για τα ενδιαφερόμενα μέρη, καθώς και τη συμμετοχή τους στην κατάρτιση των σχεδίων ανάκαμψης. Επίσης, πλαισιώνει περαιτέρω τη χρήση μέτρων ανάκαμψης με την εισαγωγή διαφόρων στοιχείων παρακολούθησης και ελέγχου από τις αρμόδιες αρχές.

iii. Άλλα: Συμμετοχή πελατών σε δημοπρασίες· περιορισμός των αποδοχών

Η πολιτική συμφωνία περιλαμβάνει εξουσία έγκαιρης παρέμβασης που επιτρέπει στην αρμόδια αρχή να διευρύνει το πεδίο των δημοπρασιών στους πελάτες και να τους επιτρέπει να υποβάλλουν προσφορές για τις θέσεις του υπερήμερου εκκαθαριστικού μέλους. Η αρμόδια αρχή θα απαιτεί από τον κεντρικό αντισυμβαλλόμενο να δίνει εντολή στα εκκαθαριστικά μέλη να καλούν τους πελάτες τους να συμμετάσχουν άμεσα σε δημοπρασίες τις οποίες διοργανώνει ο κεντρικός αντισυμβαλλόμενος. Η δυνατότητα αυτή υπόκειται στις

ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα για τις κεφαλαιακές απαιτήσεις κεντρικού αντισυμβαλλομένου, μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την κάλυψη του συνόλου ή μέρους της απαίτησης του δεύτερου ποσού ειδικών ιδίων πόρων.

προϋποθέσεις ότι η φύση της δημοπρασίας δικαιολογεί την εν λόγω κατ' εξαίρεση συμμετοχή και ότι ο πελάτης είναι σε θέση να αποδείξει στον κεντρικό αντισυμβαλλόμενο ότι έχει δημιουργήσει την κατάλληλη συμβατική σχέση με εκκαθαριστικό μέλος για να εκτελέσει και να εκκαθαρίσει τις συναλλαγές που ενδέχεται να προκύψουν από τη δημοπρασία.

Επίσης, ανατίθεται στις αρμόδιες αρχές η εξουσία να περιορίζουν ή να απαγορεύουν κάθε είδους αποδοχές υπό μορφή μετοχικού κεφαλαίου, συμπεριλαμβανομένων των πληρωμών μερισμάτων και της επαναγοράς μετοχών από τον κεντρικό αντισυμβαλλόμενο, καθώς και να περιορίζουν, να απαγορεύουν ή να παγώνουν τυχόν πληρωμές μεταβλητών αποδοχών στα ανώτατα διοικητικά στελέχη.

Γ. Εργαλεία εξυγίανσης

i. Προσκλήσεις καταβολής μετρητών

Η πολιτική συμφωνία επιβεβαιώνει τη δυνατότητα πρόσκλησης καταβολής μετρητών για εξυγίανση, η οποία επιφυλάσσεται στις αρχές εξυγίανσης, επιπλέον των προσκλήσεων καταβολής μετρητών που προβλέπονται στα μέτρα ανάκαμψης του κεντρικού αντισυμβαλλομένου. Η μέγιστη έκθεση των εκκαθαριστικών μελών λόγω της πρόσθετης χρηματοοικονομικής δέσμευσής τους αυξάνεται στο διπλάσιο των εισφορών τους στο κεφάλαιο εκκαθάρισης του κεντρικού αντισυμβαλλομένου. Η προσέγγιση αυτή εξακολουθεί να συνάδει με τον κανονισμό EMIR (άρθρο 43 παράγραφος 3) που απαιτεί τα εκκαθαριστικά μέλη ενός κεντρικού αντισυμβαλλομένου να έχουν περιορισμένη έκθεση έναντι του κεντρικού αντισυμβαλλομένου. Η πολιτική συμφωνία αποσαφηνίζει επίσης τη χρήση της πρόσκλησης καταβολής μετρητών για την εξυγίανση σε περίπτωση γεγονότων μη σχετιζόμενων με αθέτηση, καθώς και τον καθορισμό του ανώτατου ορίου όταν οι κεντρικοί αντισυμβαλλόμενοι διαθέτουν πολλαπλά κεφάλαια εκκαθάρισης.

ii. Περικοπή αρχικού περιθωρίου

Στην πολιτική συμφωνία επιλέγεται ένας κλειστός κατάλογος εργαλείων εξυγίανσης και αποκλείεται ρητά η χρήση της περικοπής αρχικού περιθωρίου. Η προσέγγιση αυτή θεωρείται ότι συνάδει με τον κανονισμό EMIR (άρθρο 45 παράγραφος 4) που ορίζει ότι ο κεντρικός αντισυμβαλλόμενος δεν χρησιμοποιεί τα περιθώρια ασφαλείας που έχουν παρασχεθεί από μη υπερήμερα εκκαθαριστικά μέλη για την κάλυψη των ζημιών που προκύπτουν από την αθέτηση υποχρέωσης άλλου εκκαθαριστικού μέλους. Διευκολύνει επίσης την επιβολή δράσεων εξυγίανσης σε μεγάλες περιοχές δικαιοδοσίας τρίτων χωρών όπου τα αρχικά περιθώρια αποκλείονται ρητά από τη διαδικασία αφερεγγυότητας κατ' εφαρμογή των τοπικών κανόνων και κανονισμών.

Δ. Διασφάλιση της μη επιδείνωσης της θέσης των πιστωτών

Η διασφάλιση της μη επιδείνωσης της θέσης των πιστωτών αποσκοπεί στην προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων των μετόχων των κεντρικών αντισυμβαλλομένων, των εκκαθαριστικών μελών και άλλων πιστωτών κατά την εξυγίανση.

Σύμφωνα με τις διεθνείς κατευθυντήριες γραμμές του Συμβουλίου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας, η πολιτική συμφωνία συγκρίνει τις ζημίες που υφίστανται οι μέτοχοι, τα εκκαθαριστικά μέλη και άλλοι πιστωτές του κεντρικού αντισυμβαλλομένου κατά την εξυγίανση με τις ζημίες που, σύμφωνα με ρεαλιστική εκτίμηση, θα είχαν υποστεί εάν ο

κεντρικός αντισυμβαλλόμενος είχε εκκαθαριστεί σύμφωνα με την κανονική διαδικασία αφερεγγυότητας, μετά την πλήρη εφαρμογή των ισχυουσών συμβατικών υποχρεώσεων και άλλων ρυθμίσεων που προβλέπονται στους κανόνες λειτουργίας του.

Όσον αφορά την αποτίμηση, η πολιτική συμφωνία απαιτεί στο αντιπαράδειγμα της μη επιδείνωσης της θέσης των πιστωτών να λαμβάνεται υπόψη μια εμπορικά εύλογη εκτίμηση του άμεσου κόστους αντικατάστασης που βαρύνει τα εκκαθαριστικά μέλη για το εκ νέου άνοιγμα συγκρίσιμων καθαρών θέσεων στην αγορά. Απαιτεί επίσης τη χρήση της μεθοδολογίας τιμολόγησης του ίδιου του κεντρικού αντισυμβαλλομένου για την εκτίμηση των εν λόγω ζημιών, εκτός εάν η εν λόγω μεθοδολογία για τον καθορισμό των τιμών δεν αντικατοπτρίζει τις πραγματικές συνθήκες της αγοράς.

Η πολιτική συμφωνία εισάγει επίσης την έννοια της «συμβατικής συμμετρίας», η οποία επεκτείνει την προστασία της διασφάλισης της μη επιδείνωσης της θέσης των πιστωτών στους πελάτες. Ορίζει ότι εάν οι συμβατικές ρυθμίσεις επιτρέπουν στα εκκαθαριστικά μέλη να μετακυλίσουν στους πελάτες τους τις αρνητικές συνέπειες των εργαλείων εξυγίανσης, τότε οι συμβατικές ρυθμίσεις πρέπει επίσης να περιλαμβάνουν, σε ισότιμη και αναλογική βάση, το δικαίωμα των πελατών σε τυχόν αποζημιώσεις που λαμβάνουν τα εκκαθαριστικά μέλη στον βαθμό που αυτές αφορούν θέσεις πελατών. Η διάταξη αυτή ισχύει επίσης για τις υπηρεσίες έμμεσης εκκαθάρισης.

Ε. Αποζημίωση μη υπερήμερων εκκαθαριστικών μελών

Η πολιτική συμφωνία επιβεβαιώνει τη δυνατότητα της αρχής εξυγίανσης να απαιτεί από τον κεντρικό αντισυμβαλλόμενο να αποζημιώνει τα μη υπερήμερα εκκαθαριστικά μέλη για τις ζημιές τους που απορρέουν από την εφαρμογή εργαλείων κατανομής ζημιών, όταν οι ζημιές αυτές υπερβαίνουν εκείνες τις οποίες θα είχαν επωμιστεί τα μη υπερήμερα εκκαθαριστικά μέλη σύμφωνα με τους κανόνες λειτουργίας του κεντρικού αντισυμβαλλομένου.

Η αποζημίωση αυτή θα περιορίζεται στις περιπτώσεις στις οποίες το μη υπερήμερο εκκαθαριστικό μέλος θα είχε δικαίωμα σε απαίτηση βάσει της αρχής της μη επιδείνωσης της θέσης των πιστωτών.

Μπορεί να λάβει τη μορφή μέσων ιδιοκτησίας, χρεωστικών μέσων ή μέσων με τα οποία αναγνωρίζεται απαίτηση επί των μελλοντικών κερδών του κεντρικού αντισυμβαλλομένου.

Προκειμένου να παρασχεθούν κίνητρα στα εκκαθαριστικά μέλη ώστε να στηρίζουν τη διαδικασία ανάκαμψης, στον μηχανισμό αποζημίωσης λαμβάνονται υπόψη τυχόν εκκρεμείς συμβατικές υποχρεώσεις των εκκαθαριστικών μελών έναντι του κεντρικού αντισυμβαλλομένου.

Η αποζημίωση θα αφαιρείται από κάθε απαίτηση βάσει της αρχής της μη επιδείνωσης της θέσης των πιστωτών που οφείλεται σε εκκαθαριστικά μέλη, μειώνοντας έτσι το αντίτιμο που θα έπρεπε να καταβάλουν τα κράτη μέλη στα εκκαθαριστικά μέλη σε περίπτωση που η εισφορά των εκκαθαριστικών μελών στην εξυγίανση είναι μεγαλύτερη από τη ζημία που θα είχαν υποστεί σε περίπτωση αφερεγγυότητας.

ΣΤ. Ανάκτηση δημόσιων πόρων

Με την πολιτική συμφωνία προστίθενται διάφορες προϋποθέσεις για τη χρήση των δημόσιων εργαλείων σταθεροποίησης με τη μορφή στήριξης του μετοχικού κεφαλαίου και προσωρινής δημόσιας ιδιοκτησίας. Μία σημαντική προϋπόθεση αφορά την απομείωση και μετατροπή, από την αρχή εξυγίανσης, τυχόν εναπομενόντων μέσων ιδιοκτησίας, χρεωστικών μέσων ή άλλων μη εξασφαλισμένων υποχρεώσεων πριν ή παράλληλα με τη χρήση των δημόσιων εργαλείων σταθεροποίησης. Τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να έχουν καθορίσει, πριν από τη χρήση των δημόσιων εργαλείων σταθεροποίησης, ολοκληρωμένες και αξιόπιστες ρυθμίσεις για την ανάκτηση των δημόσιων πόρων εντός κατάλληλου χρονικού διαστήματος.

Η πολιτική συμφωνία επιβάλλει την ανάκτηση τυχόν δημόσιων πόρων που χρησιμοποιούνται ως δημόσια εργαλεία σταθεροποίησης, καθώς και τυχόν εύλογων δαπανών στις οποίες υποβάλλεται η αρχή εξυγίανσης σε σχέση με τη χρήση εργαλείων ή εξουσιών εξυγίανσης. Μεταξύ αυτών περιλαμβάνονται και οι δαπάνες που σχετίζονται με πιθανές απαιτήσεις βάσει της αρχής της μη επιδείνωσης της θέσης των πιστωτών.

Στην πολιτική συμφωνία απαριθμούνται επίσης οι κύριες πηγές ανάκτησης.

Τέλος, για να συμπληρωθούν αυτές οι πηγές, η πολιτική συμφωνία θεσπίζει μηχανισμό «εκτέλεσης με καθυστέρηση» για τυχόν εναπομένουσες συμβατικές υποχρεώσεις έναντι του κεντρικού αντισυμβαλλομένου από ενδιαφερόμενα μέρη, ειδικότερα εκκαθαριστικά μέλη ή μητρικές επιχειρήσεις, οι οποίες δεν θα είχαν εκτελεστεί κατά τη διάρκεια διαδικασίας εξυγίανσης που θα περιλάμβανε τη χρήση δημόσιων πόρων. Η εν λόγω μερική εκτέλεση επιτρέπεται από την πολιτική συμφωνία σε περιπτώσεις στις οποίες:

- η πλήρης εφαρμογή των εκκρεμών συμβατικών υποχρεώσεων δεν είναι δυνατή εντός εύλογου χρονικού διαστήματος,
- η πλήρης εφαρμογή των εκκρεμών συμβατικών υποχρεώσεων θα προκαλούσε σημαντικές δυσμενείς επιπτώσεις στο χρηματοπιστωτικό σύστημα ή θα ενίσχυε τη μετάδοση, ή
- η εφαρμογή των εργαλείων εξυγίανσης θα ήταν καταλληλότερη για την έγκαιρη επίτευξη των στόχων εξυγίανσης.

Η αρχή εξυγίανσης θα εξακολουθήσει να έχει τη δυνατότητα να επιβάλει την εκτέλεση των εν λόγω εναπομενουσών συμβατικών υποχρεώσεων για την ανάκτηση της χρήσης δημόσιων πόρων έως και 18 μήνες αφότου θεωρηθεί ότι ο κεντρικός αντισυμβαλλόμενος τελεί υπό πτώχευση ή ενδέχεται να πτωχεύσει, εάν δεν συντρέχουν πλέον οι λόγοι μη εκτέλεσης των εν λόγω υποχρεώσεων.

Z. Αντιμετώπιση των κεντρικών αντισυμβαλλομένων ως μελών ομίλων

Η πολιτική συμφωνία καταργεί τη δυνατότητα κατάρτισης σχεδίων ανάκαμψης ομίλου, αλλά ενισχύει την απαίτηση να εξετάζουν οι αρχές τις αλληλεξαρτήσεις εντός του ομίλου στο πλαίσιο του σχεδιασμού ή της αξιολόγησης των σχεδίων ανάκαμψης και εξυγίανσης. Ειδικότερα, η πολιτική συμφωνία απαιτεί από τους κεντρικούς αντισυμβαλλομένους να αναπτύσσουν σενάρια ανάκαμψης στα οποία δεν θα ήταν διαθέσιμη η χρηματοδοτική στήριξη που τελικά συμφωνήθηκε με τους ομίλους τους ή τις μητρικές επιχειρήσεις τους.

H. Τροποποιήσεις του κανονισμού EMIR και άλλων πράξεων

Η πολιτική συμφωνία επιφέρει διάφορες τροποποιήσεις σε υφιστάμενες νομοθετικές πράξεις. Οι σημαντικότερες εξ αυτών είναι οι εξής:

i. *Αναστολή της υποχρέωσης εκκαθάρισης*

Σύμφωνα με την αναθεώρηση του κανονισμού EMIR στο πλαίσιο του προγράμματος REFIT για τη βελτίωση της καταλληλότητας και της αποδοτικότητας του κανονιστικού πλαισίου (EMIR Refit)⁹, η πολιτική συμφωνία τροποποιεί τον κανονισμό EMIR ώστε να επιτρέπει όχι μόνο την αναστολή της εκκαθάρισης αλλά και των υποχρεώσεων διαπραγμάτευσης σε περιπτώσεις εξυγίανσης.

ii. *Επιτόκια αναφοράς*

Η πολιτική συμφωνία εισάγει τροποποίηση του κανονισμού EMIR για την παροχή εξαιρέσεων από την υποχρέωση εκκαθάρισης ή τις απαιτήσεις περιθωρίου ασφαλείας για τις παραδοσιακές συναλλαγές, εάν οι εν λόγω συναλλαγές επρόκειτο να ανανεωθούν με μοναδικό σκοπό την εφαρμογή ή την προετοιμασία για την εφαρμογή της μεταρρύθμισης των επιτοκίων αναφοράς του Συμβουλίου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας¹⁰.

Η τροποποίηση αυτή θέτει σε εφαρμογή τη διεθνή συμφωνία που επιτεύχθηκε μεταξύ του Συμβουλίου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας, της Επιτροπής της Βασιλείας για την Τραπεζική Εποπτεία και της Διεθνούς Οργάνωσης Επιτροπών Εποπτείας Χρηματιστηρίων, στο πλαίσιο της οποίας συνιστάται να παρασχεθεί η συγκεκριμένη απαλλαγή.

iii. *Ανοικτή πρόσβαση*

Η πολιτική συμφωνία αναβάλλει αναδρομικά κατά ένα έτος τις διατάξεις περί ανοικτής πρόσβασης του κανονισμού για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων (MiFIR)¹¹.

Ο κανονισμός MiFIR θεσπίζει ένα καθεστώς ανοικτής πρόσβασης χωρίς διακρίσεις σε τόπους διαπραγμάτευσης και κεντρικούς αντισυμβαλλομένους για τα χρηματιστηριακά παράγωγα. Ο βασικός σκοπός της απαίτησης ανοικτής πρόσβασης είναι να αρθούν τα κάθετα στεγανά μεταξύ των υποδομών διαπραγμάτευσης και εκκαθάρισης και να διευκολυνθεί ο ανταγωνισμός. Πολύ σημαντικό είναι το γεγονός ότι οι κανόνες του κανονισμού MiFIR για την ανοικτή πρόσβαση πρόσθεσαν επίσης πολλαπλές προσωρινές μεταβατικές περιόδους και ρήτρες εξαιρέσης που ισοδυναμούν με εξαίρεση από την εφαρμογή των δικαιωμάτων πρόσβασης. Συνολικά, το άρθρο 54 παράγραφος 2 του κανονισμού MiFIR παρέχει στις εθνικές αρμόδιες αρχές (EAA) τη δυνατότητα να εξαιρούν προσωρινά τους τόπους διαπραγμάτευσης και τους κεντρικούς αντισυμβαλλομένους από τις διατάξεις του κανονισμού MiFIR όσον αφορά την πρόσβαση για τα χρηματιστηριακά παράγωγα. Η

⁹ Κανονισμός (ΕΕ) 2019/834 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2019, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 σε σχέση με την υποχρέωση εκκαθάρισης, την αναστολή της υποχρέωσης εκκαθάρισης, τις απαιτήσεις αναφοράς, τις τεχνικές μείωσης κινδύνου για συμβάσεις εξωχρηματιστηριακών παραγώγων που δεν εκκαθαρίζονται από κεντρικό αντισυμβαλλόμενο, την καταχώριση και την εποπτεία των αρχείων καταγραφής συναλλαγών και τις απαιτήσεις για αρχεία καταγραφής συναλλαγών.

¹⁰ <https://www.fsb.org/work-of-the-fsb/policy-development/additional-policy-areas/financial-benchmarks/>

¹¹ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 600/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014, για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012.

μεταβατική περίοδος 30 μηνών που προβλέπεται στο εν λόγω άρθρο χρησιμοποιήθηκε και επρόκειτο να λήξει στις 3 Ιουλίου 2020.

Η αναβολή αυτή θα πρέπει να εξεταστεί υπό το πρίσμα των επιπτώσεων που επέφερε η τρέχουσα κρίση λόγω της πανδημίας στις χρηματοπιστωτικές αγορές. Στις 11 Ιουνίου η ESMA εξέδωσε δημόσια δήλωση προκειμένου να αποσαφηνίσει την εφαρμογή των διατάξεων του κανονισμού MiFIR για την ανοικτή πρόσβαση υπό το πρίσμα των πρόσφατων δυσμενών εξελίξεων που σχετίζονται με τη νόσο COVID-19. Είχε επίσης ως στόχο να συντονίσει τις εποπτικές δράσεις των εθνικών αρμόδιων αρχών, καθορίζοντας τα ζητήματα τα οποία θα πρέπει να εξετάζουν κατά την αξιολόγηση των αιτήσεων ανοικτής πρόσβασης. Η ESMA θεωρεί ότι το τρέχον περιβάλλον της αγοράς, με τον υψηλό βαθμό αβεβαιότητας και μεταβλητότητας λόγω της πανδημίας COVID-19, μπορεί να επηρεάσει αρνητικά τους κεντρικούς αντισυμβαλλομένους και τους τόπους διαπραγμάτευσης και να αυξήσει τον λειτουργικό τους κίνδυνο. Αυτοί οι αυξημένοι κίνδυνοι, σε συνδυασμό με την περιορισμένη ικανότητα αξιολόγησης των αιτήσεων πρόσβασης και διαχείρισης της μετάβασης των ροών συναλλαγών, ενδέχεται να επηρεάσουν την εύρυθμη λειτουργία των αγορών ή τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα. Η ESMA αναμένει από τις εθνικές αρμόδιες αρχές να λαμβάνουν υπόψη, στον κατάλληλο βαθμό, τις σχετικές δυσμενείς εξελίξεις κατά τη λήψη αποφάσεων σχετικά με αιτήσεις ανοικτής πρόσβασης. Η πολιτική συμφωνία παρέχει κίνητρο για την αναβολή που αναφέρεται στις αιτιολογικές σκέψεις της νομοθετικής πράξης, τόσο όσον αφορά τις δυσμενείς επιπτώσεις που απορρέουν από την κατάσταση λόγω της νόσου COVID-19 όσο και σε σχέση με τον τρόπο με τον οποίο έχει ληφθεί υπόψη η δικαιολογημένη εμπιστοσύνη των φορέων της αγοράς.

Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη το γεγονός ότι στην πολιτική συμφωνία έχουν συμπεριληφθεί διατάξεις σχετικά με τις απαιτήσεις ανοικτής πρόσβασης βάσει των άρθρων 35 και 36 του κανονισμού MiFIR. Οι διατάξεις αυτές δεν περιλαμβάνονταν στην αρχική πρόταση της Επιτροπής. Κατά την άποψη της Επιτροπής, οι διατάξεις αυτές δεν συνάδουν πλήρως με τη θεσμική δομή της ΕΕ, ιδίως το δικαίωμα πρωτοβουλίας της Επιτροπής, και δεν μπορούν να αποτελέσουν προηγούμενο για μελλοντικές διαπραγματεύσεις.

Δεδομένου ότι οι επίμαχες τροποποιήσεις του κανονισμού MiFIR δεν συνεπάγονται ουσιαστική αλλαγή πολιτικής, αλλά περιορίζονται σε μια σύντομη αναβολή των διατάξεων για την πρόσβαση βάσει του κανονισμού MiFIR, η Επιτροπή δεν θα εναντιωθεί τώρα στην έγκρισή τους. Αυτό ισχύει με την επιφύλαξη οποιασδήποτε πολιτικής ενδέχεται να προτείνει η Επιτροπή για το θέμα αυτό στο μέλλον.

Θ. Τελικές διατάξεις, έναρξη εφαρμογής και ρήτρα επανεξέτασης

Η πολιτική συμφωνία εισάγει τις ακόλουθες ρήτρες επανεξέτασης:

- Έως τις 31 Δεκεμβρίου 2021: επανεξέταση της εφαρμογής του εργαλείου απομείωσης και μετατροπής σε περίπτωση εξυγίανσης κεντρικών αντισυμβαλλομένων σε συνδυασμό με άλλα εργαλεία εξυγίανσης που έχουν ως αποτέλεσμα την κάλυψη χρηματοοικονομικών ζημιών από τα εκκαθαριστικά μέλη. Σκοπός αυτής της ρήτρας επανεξέτασης είναι να ληφθεί υπόψη η πιθανή πρόοδος στο επίπεδο του Συμβουλίου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας όσον αφορά τη μεταχείριση του μετοχικού κεφαλαίου των κεντρικών αντισυμβαλλομένων κατά την εξυγίανση.

- Έπειτα από 5 έτη: γενική επανεξέταση της νομοθεσίας, ειδικότερα όσον αφορά «α) την καταλληλότητα και την επάρκεια των χρηματοοικονομικών πόρων που έχει στη διάθεσή της η αρχή εξυγίανσης για την κάλυψη ζημιών που προκύπτουν από γεγονός μη σχετιζόμενο με αθέτηση υποχρέωσης· β) το ποσό ιδίων πόρων του κεντρικού αντισυμβαλλομένου που πρέπει να χρησιμοποιείται για την ανάκαμψη και την εξυγίανση, καθώς και τα μέσα για τη χρήση του· γ) κατά πόσον τα εργαλεία εξυγίανσης που έχει στη διάθεσή της η αρχή εξυγίανσης είναι επαρκή».
- Έπειτα από 6,5 έτη: επανεξέταση των ρυθμίσεων διακυβέρνησης για την ανάκαμψη και την εξυγίανση κεντρικών αντισυμβαλλομένων στην Ένωση.

Τέλος, η πολιτική συμφωνία προβλέπει σταδιακή έναρξη εφαρμογής ώστε να ληφθούν υπόψη οι προθεσμίες που έχουν οριστεί για την κατάρτιση τεχνικών προτύπων και κατευθυντήριων γραμμών από την ESMA· στο πλαίσιο αυτό:

- οι διατάξεις σχετικά με τα σχέδια ανάκαμψης, τις αξιολογήσεις τους και τη σχετική διαδικασία λήψης αποφάσεων θα τεθούν σε εφαρμογή έπειτα από 12 μήνες·
- όλες οι διατάξεις που αφορούν την εξυγίανση των κεντρικών αντισυμβαλλομένων θα τεθούν σε εφαρμογή έπειτα από 18 μήνες· και
- οι διατάξεις με τις οποίες καθορίζεται το δεύτερο ποσό ειδικών ιδίων πόρων και ο μηχανισμός αποζημίωσης για τη χρήση της περικοπής περιθωρίων διαφορών αποτίμησης για ζημίες χωρίς αθέτηση κατά την ανάκαμψη θα τεθούν σε εφαρμογή έπειτα από 24 μήνες.

5. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Η Επιτροπή στηρίζει τα αποτελέσματα των διοργανικών διαπραγματεύσεων και μπορεί, επομένως, να δεχθεί τη θέση του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση. Ωστόσο, εκφράζει τις ανησυχίες της σε θεσμικό επίπεδο, όπως διατυπώνονται στο τμήμα Η σημείο iii).